

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ДВНЗ УжНУ,

_____ проф. Олександр РОГАЧ

_____ 2026 р.

ПРОГРАМА

вступного іспиту із спеціальності

для вступників на навчання для здобуття ОС доктор філософії

за спеціальністю D8 – Право

(на основі НРК7)

РОЗРОБЛЕНО

Предметною комісією з спеціальності D8 – Право

проф. Андрій Андрушко,

проф. Юрій Бисага, проф. Сібілла Булеца,

проф. Тетяна Карабін, доц. Ольга Котляр

доц. Іван Переш, доц. Вадим ПШТА,

проф. Вадим Рошканюк, доц. Ярослав Ступник

Голова комісії: _____ проф. Ярослав Лазур

Ужгород – 2026

ПРОГРАМА

вступного іспиту із спеціальності для вступників на навчання для здобуття ОС доктор філософії за спеціальністю D8 – Право (на основі НРК7)

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма складена відповідно до освітньо-наукової програми (ОНП) підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Доктор філософії» зі спеціальності D8«Право». Мета вступного випробування – з'ясувати рівень теоретичних знань і практичних умінь та навичок абітурієнта, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Програма охоплює основні дисципліни, які дозволяють перевірити і оцінити необхідний рівень набутих знань та практичних навичок, що є необхідними для подальшого опанування освітньо-наукової програми спеціальності D8 – Право.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Теорія та історія держави і права.
2. Конституційне право та конституційний процес.
3. Адміністративне, фінансове та інформаційне право.
4. Кримінальне право, криминологія та кримінально-виконавче право.
5. Цивільне право та цивільний процес.
6. Господарське право та господарський процес.
7. Міжнародне право.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

Теорія та історія держави і права.

1. Поняття та основні характеристики права.
2. Праворозуміння: поняття, типи та рівні.
3. Права людини: поняття, ознаки та види.
4. Право в системі соціального регулювання.
5. Поняття та механізм правового регулювання суспільних відносин.
6. Джерела права: поняття та види.
7. Нормативно-правові акти: поняття та класифікація.
8. Норми права: поняття, елементи та класифікація.
9. Система права: поняття та структура.

10. Правовідносини: поняття, види та структура.
11. Історична генеза нормотворчої діяльності держав та нормотворчий процес.
12. Юридична техніка: поняття, класифікація та складові нормотворчої техніки.
13. Тлумачення норм права: поняття, способи та види.
14. Поняття та види правової поведінки.
15. Юридична відповідальність: поняття, підстави, цілі та види.
16. Держава як правова форма організації суспільства: поняття та ознаки.
17. Правова держава: поняття та основні характеристики.
18. Правові форми організації сучасного правопорядку: державний режим, державний устрій, державний режим.
19. Правова система: поняття, ознаки та класифікація.
20. Правосвідомість та правова культура.
21. Рабовласницькі держави та право на території України (VII ст. до н.е. – VI ст. н.е.)
22. Державний лад та право Київської Русі.
23. Державний лад та право Галицько-Волинського князівства (1199-1349рр.).
24. Державний лад та право на українських землях у період Великого князівства Литовського, Польського королівства та Речі Посполитої (XIV-перша половина XVII ст.).
25. Формування української національної державності в 1648-1654 рр. Державний лад та право в Україні-Гетьманщині (др. пол. XVII - др. пол. XVIII ст.).
26. Державний лад, суспільний лад та право українських земель у складі Російської імперії.
27. Державний лад, суспільний лад та право західноукраїнських земель у складі Австрійської та Австро-Угорської монархії.
28. Державний лад і право в період української революції (1917-1921 рр.).
29. Політико-правові аспекти виникнення радянської державності і права та їх поширення в Україні (1917-1930-ті рр.).
30. Правове становище західноукраїнських земель у складі іноземних держав міжвоєнний період (1918-1939 рр.).
31. Держава і право України в роки II-ої Світової війни та повоєнний період.
32. Радянська державність і право в Україні у 50-80-ті рр. XX ст.
33. Проголошення та розбудова української незалежної держави. Держава і право України на сучасному етапі.
34. Держава і право Стародавнього Сходу.
35. Держава і право Давньої Греції.

36. Держава і право Давнього Риму.
37. Держава і право в період буржуазних революцій (Франція та Англія)
38. Утворення і конституційний розвиток США
39. Політико-правові погляди вчених Давньої Греції та Давнього Риму.
40. Вчення про державу і право доби Середньовіччя.
41. Державно-правова думка доби Відродження і Реформації.
42. Європейська державно-правова думка доби Просвітництва.
43. Сучасні концепції про державу і право (Є. Ерліх, Г. Кельзен, Г. Харт, Л. Фуллер).
44. Вітчизняна політико-правова думка (Б.О. Кістяківський, В. Липинський, М. Грушевський, В. Винниченко).
45. Класичні школи філософії права.
46. Філософсько-правові концепції сучасності (XX-XXI століття).
47. Вітчизняна філософсько-правова думка: традиції, світоглядно-методологічні витоки, сучасні ідеї.
48. Філософсько-правова онтологія.
49. Правова аксіологія: ціннісні основи права.
50. Філософсько-правова антропологія: гуманістична природа права.

Конституційне право, конституційний процес

1. Адміністративно-територіальний поділ України: поняття, система, перспективи розвитку.
2. Акти Конституційного Суду України.
3. Внесення і відкликання законопроектів до Верховної Ради України.
4. Гарантії прав і свобод людини і громадянина в Україні.
5. Громадянські права і свободи людини і громадянина в Україні.
6. Державні символи та офіційна назва держави.
7. Дострокове припинення повноважень Президента.
8. Економічна та фінансова база місцевого самоврядування в Україні.
9. Економічні, соціальні та культурні права і свободи людини і громадянина.
10. Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні.
11. Конституційні засади судоустрою в Україні.
12. Конституційні подання та звернення: загальна характеристика.
13. Конституційні принципи побудови і діяльності органів державної влади в Україні.
14. Конституційно-правовий статус народного депутата України.
15. Конституційно-правовий статус особи: поняття та елементи.
16. Конституційно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України.

17. Конституційно-правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
18. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади: поняття, система, правовий статус.
19. Організація роботи Кабінету Міністрів України. Повноваження та акти Кабінету Міністрів України.
20. Організація та ведення пленарних засідань Верховної Ради України.
21. Парламент та парламентаризм. Становлення парламентаризму в Україні.
22. Повноваження глави держави і спеціально уповноважених державних органів з питань громадянства України.
23. Політичні права і свободи людини і громадянина.
24. Поняття виборів та їх класифікація.
25. Поняття правового статусу людини і громадянина.
26. Поняття та види виборчих систем.
27. Поняття та види конституційного контролю.
28. Поняття та види об'єктів конституційно-правових відносин.
29. Поняття та види референдумів.
30. Поняття та елементи конституційно-правового статусу Верховної Ради України.
31. Поняття та зміст громадянства.
32. Поняття та класифікація прав та свобод людини і громадянина.
33. Поняття та система місцевого самоврядування в Україні.
34. Поняття територіального устрою України, його форма.
35. Поняття, правова природа та призначення інституту глави держави.
36. Поняття, форми та мета парламентського контролю в Україні.
37. Порядок опублікування і введення в дію законів та інших актів Верховної Ради України.
38. Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства.
39. Порядок формування постійних комітетів Верховної Ради України.
40. Правовий режим іноземців та осіб без громадянства.
41. Правовий режим надзвичайного стану як гарантія конституційного ладу України.
42. Правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: загальна характеристика.
43. Принципи Конституції України.
44. Принципи конституційного ладу України.
45. Процедура виборів Президента: загальна характеристика.
46. Процедура формування Конституційного Суду України.
47. Система місцевого самоврядування України.

48. Територіальна громада: поняття, ознаки, види. Форми діяльності територіальних громад.

49. Територія України як об'єкт конституційно-правових відносин.

50. Церемонія вступу на пост новообраного Президента України.

Адміністративне, фінансове та інформаційне право

1. Поняття і предмет адміністративного права України. Роль та місце адміністративного права в побудові правової держави.

2. Принципи у адміністративному праві. Принцип верховенства права у адміністративному праві.

3. Концепція доброго (належного) адміністрування та її вплив на адміністративне законодавство.

4. Джерела адміністративного права, їх види та тенденції формування. Проблеми закріплення норм адміністративного права у міжнародних джерелах.

5. Публічна адміністрація: поняття, ознаки та призначення.

6. Органи виконавчої влади як основні суб'єкти адміністративного права. Система органів виконавчої влади, їх види. Публічне уповноваження на здійснення компетенції.

7. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права. Основи взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

8. Особливості організації та діяльності публічної адміністрації в Україні в умовах воєнного стану.

9. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права. Реалізація суб'єктивних публічних прав: право на участь в ухваленні рішень, право на звернення, право на доступ до публічної інформації тощо.

10. Публічна служба: сучасне розуміння публічної служби, рамки її регулювання нормами адміністративного права. Види публічної служби.

11. Антикорупційні вимоги до публічних службовців. Притягнення до відповідальності за правопорушення, пов'язані із корупцією.

12. Адміністративний акт: поняття, ознаки, значення у публічному адмініструванні. Види адміністративних актів.

13. Адміністративний договір у системі інструментів публічного адміністрування: правове регулювання та застосування

14. Адміністративний розсуд в діяльності публічної адміністрації та вимоги до його застосування.

15. Адміністративна процедура: правове врегулювання загальної адміністративної процедури та спеціальних адміністративних процедур.

16. Принципи адміністративної процедури та їх реалізація у положеннях адміністративно-процедурного законодавства.

17. Електронне урядування: поняття та становлення в Україні. Проблеми правового врегулювання
18. Публічні послуги та їх правове регулювання. Інститут адміністративних послуг у адміністративному праві України, правові стандарти надання адміністративних послуг. Електронні публічні послуги.
19. Позасудовий контроль у діяльності суб'єктів публічного адміністрування: види та правове регулювання.
20. Адміністративне оскарження, зміни в правовому регулюванні.
21. Судовий контроль за діяльністю адміністративних органів. Принципи адміністративного судочинства.
22. Критерії, за якими суд оцінює правомірність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта публічного адміністрування.
23. Наслідки судового контролю, виконання судових рішень в адміністративних справах.
24. Адміністративне правопорушення. Проблеми нормативного регулювання відносин адміністративної відповідальності.
25. Провадження в справі про адміністративний проступок. Оскарження й перегляд постанови в справі про адміністративний проступок.
26. Фінансово-правові відносини, їх зміст, види та особливості.
27. Проблеми формування бюджетної системи України в світлі Конституції України та Бюджетного кодексу.
28. Стадії бюджетного процесу за Бюджетним кодексом. Складання проекту бюджету; порядок розгляду проекту бюджету та затвердження бюджету та Закону про державний бюджет.
29. Міжбюджетні відносини за Бюджетним кодексом.
30. Правове регулювання місцевих фінансів, адміністративні органи та їх повноваження в сфері місцевого бюджету.
31. Поняття фінансового контролю, його значення. Правові основи здійснення фінансового контролю та проблеми вдосконалення законодавства про фінансовий контроль.
32. Рахункова палата як орган державного фінансового аудиту: місце у системі адміністративних органів, основні завдання та повноваження.
33. Виконання бюджету; розпис бюджету; казначейське виконання кошторисних видатків; розпорядники коштів, їх види.
34. Поняття податків та їх правова природа. Функції податків.
35. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Види відповідальності за податкові правопорушення.
36. Поняття державного кредиту. Види і форми державного кредиту. Державний борг. Види державного боргу. Управління державним боргом.
37. Правове регулювання державного фінансового контролю за казначейським виконанням бюджетів в Україні.

38. Поняття аудиту та зміст аудиторської діяльності. Органи, які здійснюють аудиторську діяльність. Сертифікація та ліцензування аудиторської діяльності. Державний аудит і його завдання.

39. Поняття страхової діяльності. Страхові фонди. Публічно-правове регулювання страхування та страхової діяльності.

40. Поняття, види та проблематика правового регулювання електронних грошей

41. Право на інформацію та його гарантії.

42. Інформаційне суспільство та стадії його становлення. Хартія Глобального інформаційного суспільства (Окінава).

43. Суб'єкти, об'єкти і зміст інформаційних правовідносин. Види інформаційних правовідносин.

44. Медіа та їх роль у поширенні інформації. Види суб'єктів у сфері медіа.

45. Обмеження поширення інформації, яка являє загрозу інтересам особи, суспільства, держави. Баланс інтересів особи, суспільства, держави при здійсненні права на доступ до інформації.

46. Правове регулювання доступу до публічної інформації.

47. Поняття персональних даних, особливі вимоги до обробки персональних даних.

48. Поняття правового режиму інформації та його різновиди. Правовий режим вільного доступу до інформації.

49. Поняття хмарних послуг. Види та способи надання хмарних послуг.

50. Загальні положення про юридичну відповідальність за порушення законодавства в інформаційній сфері.

Цивільне право та цивільний процес.

1. Поняття, предмет та метод цивільного права.

2. Принципи, функції та система цивільного права. Джерела цивільного права.

3. Дія цивільного законодавства у часі, просторі та за колом осіб. Аналогія закону та аналогія права.

4. Поняття, ознаки та види цивільних правовідносин.

5. Здійснення та захист цивільних прав. Способи захисту цивільних прав та інтересів.

6. Правоздатність і дієздатність фізичних осіб.

7. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи та визнання її недієздатною.

8. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою.

9. Поняття, ознаки та види особистих немайнових прав фізичної особи.

10. Поняття, ознаки та види юридичних осіб. Порядок створення та припинення юридичних осіб.
11. Правовий статус підприємницьких товариств. Корпоративні права та їх захист.
12. Представництво в цивільному праві. Довіреність: поняття, форма, види, припинення.
13. Правочини: поняття, види, форма. Електронний правочин та електронний договір.
14. Недійсність правочинів: поняття, підстави, види та правові наслідки. Фраудаторні правочини.
15. Строки у цивільному праві. Позовна давність.
16. Поняття, зміст та види права власності. Здійснення права власності.
17. Набуття права власності. Набуття права власності на безхазяйну річ, знахідку, скарб.
18. Припинення права власності. Набувальна давність.
19. Право спільної власності. Правовий режим спільного майна подружжя.
20. Поняття, підстави виникнення та виконання зобов'язань. Види забезпечення виконання зобов'язань.
21. Поняття, ознаки та зміст договору купівлі-продажу. Сторони, форма та предмет договору.
22. Права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу. Якість, асортимент, комплектність, тара, упаковка, ціна товару. Наслідки порушення договору.
23. Договір дарування: поняття, ознаки, сторони, предмет, форма, відмова від договору та його розірвання.
24. Договір найму (оренди): поняття, ознаки, сторони, форма, права та обов'язки сторін, припинення договору.
25. Спеціальні види договорів найму (оренди): оренда земельної ділянки, будівлі, транспортного засобу. Договір лізингу.
26. Договір ренти та договір довічного утримання (догляду): поняття, зміст, форма, припинення.
27. Спадкове право: спадкування за заповітом і за законом, обов'язкова частка у спадщині, спадковий договір.
28. Поняття і значення зобов'язань із відшкодування шкоди. Елементи та умови виникнення деліктного зобов'язання.
29. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування моральної шкоди.
30. Цифрові об'єкти цивільних прав. Захист персональних даних, приватності та інших немайнових прав у цифровому середовищі.

31. Поняття, предмет та система цивільного процесуального права України. Поняття цивільного процесу, його стадії та види проваджень.
32. Принципи цивільного судочинства. Верховенство права та практика ЄСПЛ у цивільному процесі.
33. Юрисдикція та підсудність цивільних справ. Правила визначення та зміни підсудності.
34. Сторони в цивільному процесі. Процесуальна співучасть. Треті особи.
35. Поняття та види судового представництва. Повноваження судових представників.
36. Поняття позову, його елементи та види. Розпорядження позовними засобами захисту.
37. Судові докази у цивільному процесі: поняття, ознаки, класифікація. Електронні докази та особливості доказування.
38. Поняття та види судових витрат у цивільному процесі.
39. Забезпечення позову та забезпечення доказів у цивільному процесі.
40. Судові рішення та ухвали в цивільному процесі: поняття, види, вимоги, законна сила.
41. Заочне рішення у цивільній справі: умови, порядок ухвалення та перегляду.
42. Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами. Виконання судових рішень як складова права на справедливий суд.
43. Окреме провадження в цивільному процесі: поняття, особливості та класифікація справ.
44. Альтернативне врегулювання спорів у цивільних правовідносинах: медіація, мирова угода, врегулювання спору за участю судді.
45. Поняття шлюбу. Умови укладення шлюбу. Перешкоди до укладення шлюбу. Державна реєстрація шлюбу.
46. Шлюбний договір: суб'єкти, форма, зміст, строк дії. Майнові права та обов'язки подружжя. Поділ майна подружжя.
47. Припинення шлюбу. Розірвання шлюбу органом державної реєстрації актів цивільного стану та за рішенням суду.
48. Визначення походження дитини. Встановлення та оспорювання батьківства/материнства.
49. Усиновлення: поняття, суб'єкти, порядок, правові наслідки. Недійсність усиновлення. Опіка та піклування над дітьми.
50. Захист цивільних та сімейних прав в умовах воєнного стану. Відшкодування шкоди, завданої збройною агресією, та сучасна судова практика.

Кримінальне право, кримінологія, кримінально-виконавче право.

1. Проблемні питання чинності закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі.
2. Проблеми формування та реалізації кримінально-правової політики України на сучасному етапі.
3. Кримінальна відповідальність: сутність, підстави, форми реалізації.
4. Проблемні питання вчення про склад кримінального правопорушення.
5. Теорії причинового зв'язку в кримінальному праві.
6. Теорії вини в кримінальному праві.
7. Проблемні питання вчення про стадії вчинення кримінального правопорушення.
8. Проблеми кваліфікації множинності кримінальних правопорушень.
9. Проблемні питання інституту співучасті у кримінальному правопорушенні.
10. Проблемні питання вчення про обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.
11. Проблемні питання звільнення від кримінальної відповідальності.
12. Проблемні питання вчення про покарання та інші кримінально-правові наслідки вчинення кримінального правопорушення.
13. Проблемні питання призначення покарання.
14. Проблемні питання реформування кримінального законодавства на сучасному етапі.
15. Проблемні питання кваліфікації злочинів проти основ національної безпеки України.
16. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
17. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.
18. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності.
19. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.
20. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти довкілля.
21. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.
22. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.
23. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

24. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.
25. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти правосуддя.
26. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.
27. Проблеми та перспективи розвитку кримінологічної науки в Україні.
28. Кримінологічна експертиза як засіб підвищення ефективності законотворчої діяльності.
29. Кримінологічні ознаки особи злочинця та проблеми їх вивчення.
30. Латентна злочинність: сутність, причини, методи виявлення та шляхи мінімізації.
31. Проблеми детермінації злочинності.
32. Проблемні питання розуміння причин та умов окремого кримінального правопорушення.
33. Кримінологічне прогнозування: поняття, завдання, види і методи.
34. Проблеми співвідношення понять «запобігання злочинності», «профілактика злочинності», «протидія злочинності», «боротьба зі злочинністю».
35. Загальносоціальне та спеціально-кримінологічне запобігання злочинності: сутність, особливості, проблеми ефективності.
36. Проблеми кримінологічної віктимології.
37. Проблеми формування та реалізації кримінологічної політики в Україні.
38. Проблемні питання запобігання корупційній злочинності.
39. Проблемні питання запобігання організованій злочинності.
40. Проблемні питання запобігання рецидивній злочинності.
41. Проблемні питання запобігання злочинності неповнолітніх.
42. Поняття, зміст та особливості кримінально-виконавчих правовідносин.
43. Проблемні питання формування та реалізації кримінально-виконавчої політики на сучасному етапі.
44. Органи і установи виконання покарань.
45. Виправлення та ресоціалізація засуджених: проблеми реалізації.
46. Проблемні питання порядку виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.
47. Проблеми відповідності правового статусу засуджених до позбавлення волі міжнародним стандартам.
48. Проблемні питання порядку виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк.
49. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками і неповнолітніми.

50. Проблемні питання порядку виконання покарання у виді довічного позбавлення волі.

Господарське право, господарський процес.

1. Становлення та розвиток господарського права.
2. Поняття та види господарської діяльності.
3. Предмет і метод господарського процесуального права.
4. Основні засади державного контролю (нагляду) у сфері господарювання.
5. Суб'єкти та об'єкти права державної власності.
6. Засади (принципи) господарського судочинства.
7. Господарське законодавство. Модернізація господарського законодавства.
8. Набуття та припинення права комунальної власності на майно господарського призначення.
9. Представництво в господарському процесі.
10. Створення суб'єктів господарювання.
11. Умови та порядок випуску цінних паперів суб'єктами господарювання.
12. Поняття і види строків в господарському процесі.
13. Припинення суб'єктів господарювання або їх діяльності.
14. Порядок придбання цінних паперів суб'єктами господарювання.
15. Обчислення, закінчення, зупинення, відновлення та продовження процесуальних строків.
16. Загальна характеристика правового статусу господарських товариств.
17. Державне регулювання ринку цінних паперів.
18. Судові витрати, їх склад.
19. Органи управління господарських товариств.
20. Досудові процедури відновлення неплатоспроможності боржника.
21. Наказне провадження в господарському процесі: порядок розгляду.
22. Загальна характеристика провадження у справах про банкрутство.
23. Види учасників справи про банкрутство, їх процесуальні права та обов'язки.
24. Види та поняття судових процедур, які застосовуються до боржника: розпорядження майном, санація, мирова угода, ліквідація.
25. Поняття та види майна у сфері господарювання.
26. Поняття та види правового режиму майна у сфері господарювання.
27. Джерела та способи формування майна суб'єктів господарювання.
28. Корпоративні права у сфері господарювання
29. Правовий статус виробничого кооперативу.
30. Правовий статус підприємства релігійної організації

31. Правовий статус кредитних спілок у сфері господарювання.
32. Правовий статус благодійних організацій у сфері господарювання
33. Поняття та ознаки об'єднань підприємств.
34. Види об'єднань підприємств.
35. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств.
36. Створення і припинення об'єднань підприємств.
37. Поняття, ознаки та види підприємств.
38. Створення підприємств.
39. Права та обов'язки підприємств.
40. Припинення підприємств чи їх діяльності
41. Поняття фізичної особи-підприємця.
42. Припинення діяльності фізичної особи-підприємця.
43. Загальна характеристика правового статусу господарських товариств.
44. Утворення господарських товариств.
45. Склад і правовий режим майна господарських товариств.
46. Припинення господарських товариств.
47. Поняття і основні напрями державної економічної політики.
48. Форми реалізації державної економічної політики.
49. Прогнозування та планування економічного і соціального розвитку.
50. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності

Міжнародне право

1. Суттєві ознаки сучасного міжнародного права.
2. Чинне міжнародне право і норми *jus cogens*.
3. Норми міжнародного права. Поняття, види, ієрархія, тлумачення.
4. Реалізація норм міжнародного права у національному праві.
5. Співвідношення договірних та звичаєвих норм міжнародного права.
6. Сучасні концепції міжнародно-правового звичаю.
7. Проблема розширення кола джерел міжнародного права. «М'яке» міжнародне право.
8. Міжнародний договір як джерело міжнародного права.
9. Міжнародно-правові підстави недійсності міжнародного договору.
10. Чинність міжнародного договору.
11. Припинення та зупинення дії міжнародного договору.
12. Надання згоди державою на обов'язковість міжнародного договору.
13. Встановлення автентичності тексту міжнародного договору.
14. Сутність явища фрагментації міжнародного права та її види.
15. Поняття європоцентризму в міжнародному праві та його юридичні наслідки. Права людини та європоцентризм.
16. Сучасна система міжнародних організацій, їх типи і види.

17. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних міжурядових організацій. Межі компетенції.
18. Акти, що приймають міжнародні міжурядові організації, та їх значення для міжнародного права.
19. Особливості функціонування міжнародних неурядових організацій.
20. Міжнародні конференції: статус, правила процедури, механізм прийняття рішень. Участь України в міжнародних організаціях.
21. Європейський Союз як суб'єкт міжнародного права та національного права держав-членів.
22. Принципи субсидіарності та пропорційності в праві Європейського Союзу.
23. Критерії та процедура набуття членства в Європейському Союзі.
24. Особливості інституту громадянства в ЄС.
25. Європейський суд з прав людини: склад, юрисдикція, виконання рішень в Україні.
26. Поняття та зміст *acquis* Європейського Союзу.
27. Юридична природа і види міжнародно-правового визнання.
28. Доктрина «наполегливого заперечувача» (*persistent objector*).
29. Кваліфікація збройних конфліктів.
30. Значення постійного нейтралітету і політики не приєднання як засобів обмеження і зменшення небезпеки війни
31. Органи зовнішніх зносин держави та їх система.
32. Концепція зобов'язань *erga omnes* в сучасному міжнародному праві.
33. Поняття міжнародного правопорушення та його ознаки.
34. Територіальний та дипломатичний притулок.
35. Правовий статус біженців, вимушених переселенців та переміщених осіб.
36. Система спеціальних механізмів і процедур головних та допоміжних органів ООН у сфері контролю за додержанням прав людини.
37. Міжнародне гуманітарне право як галузь сучасного міжнародного права. Основоположна відмінність між *jus in bello* та *jus ad bellum*.
38. Правовий статус комбатантів та некомбатантів.
39. Встановлення юрисдикції держави над злочинами міжнародного характеру: випадки і підстави.
40. Поняття та види території у міжнародному праві.
41. Міжнародно-правові засоби зміни державної території. Види, правові наслідки.
42. Міжнародно-правовий режим інформації.
43. Поняття міжнародної колективної безпеки. Міжнародно-правові засоби забезпечення колективної безпеки. Умови правомірності заходів колективної безпеки.

44. Юрисдикція і види рішень Міжнародного Суду ООН. Україна та Міжнародний Суд ООН.

45. Міжнародні засоби ад'юкації.

46. Міжнародні злочини та індивідуальна кримінальна відповідальність за міжнародним правом.

47. Правовий статус повітряного судна та його екіпажу.

48. Делімітація морських просторів.

49. Держава в міжнародному приватному праві.

50. Міжнародний комерційний арбітраж.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.

Іспит проходить в усній формі шляхом відповіді на запитання, що є в білеті, отриманому вступником. Екзаменаційний білет формується із 7 питань, що відображають питання з кожної навчальної дисципліни, винесеної на іспит. Кожен екзаменаційний білет містить питання однакового рівня складності, білети є рівнозначними.

Фахове вступне випробування оцінюється за шкалою до 200 балів (за шкалою від 100 до 200 балів), вага оцінки відповіді за кожне питання у білеті є рівною.

Критеріями оцінки є

- повнота й ґрунтовність викладу навчального матеріалу;
- аргументованість тверджень та володіння категоріальним апаратом юридичної науки;
- знання сучасних тенденцій розвитку правових інститутів, норм, актів законодавства;
- розуміння сутності наукової проблеми.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бариська Я.О., Погорелова З.О., Попович Т.П. Загальна теорія права і держави: навчальний посібник. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2022. 552 с.

2. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. Київ: Ваіте, 2015. 392 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/8/f/283756.pdf>

3. Історія держави і права України: підручник / за заг. ред. О.М. Бандурки; МВС України, Харків. нац. унт внутр. справ. Харків, 2019. 448 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/bitstreams/1304712f-1f1b-4ae4-8392-d79ebf045a29/download>

4. Історія держави і права зарубіжних країн: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки ; [Бандурка О. М., Швець Д. В., Бурдін М.

- Ю., Головка О. М., та ін. ; вступ. слово О. М. Бандурки]. Харків: Майдан, 2020. 618 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/344346655.pdf>
5. Філософія права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. д-ра філос. наук, проф. О.Г. Данильяна. Харків: Право, 2009. 208 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009_2/FilosofUchebn2009.pdf
  6. Конституційне право України: Підручник. 11-е видання (присвячене 30-й річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»): перероблене та доповнене. Ужгород: РІК-У, 2023. 536 с.
  7. Конституційно-правове регулювання прав і свобод громадян в Україні: колективна монографія/ під. Ред. І.С. Пирого, Ю.М. Бисаги. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 472 с.
  8. Конституційно-процесуальне право України: підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / за ред. Ю.М. Бисаги, В.В. Гомоная, В.І. Чечерського, Л.Б. Васильчук, С.М. Греци. Ужгород: «РІК-У». 2023. 462 с.
  9. Муніципальне право України: підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / І.С. Пирого, Ю.М. Бисага, О.Я. Рогач. Луцьк. «Вежа-Друк». 2023. 355 с.
  10. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
  11. Особливе адміністративне право: підручник / за ред. Бернда Візера, Ярослава Лазура, Тетяни Карабін, Олександра Білаша. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 464 с.
  12. Загальне адміністративне право. Підручник / за загальною редакцією Р.С. Мельника. Видання третє. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2026. 730 с.
  13. Загальне адміністративне право. Підручник. За заг. ред. акад. С. Ківалова і проф. Л. Білої-Тіунової. Одеса: Фенікс, 2023. 797 с.
  14. Фінансове право. Підручник. Кагановська Т.Є., Кучерявенко М.П. Видавництво «Право», 2022. 276 с.
  15. Цивільний процес: підручник / За заг. ред. В.В. Заборовського, С.Б. Булеци, В.Г. Фазикоша, В.П. Феннича. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 932 с.
  16. Цивільне право України: Особлива частина: Підручник / В.Г. Фазикош, С.Б. Булеца, В.В. Заборовський та ін.; за ред. В.Г. Фазикоша, С.Б. Булеци. К.: Знання, 2013. 751 с.
  17. Сімейне право України: підручник / С.Б. Булеца, В.В. Заборовський, В.Г. Фазикош та ін.; за ред. С.Б. Булеци, В.Г. Фазикоша. К.: Знання, 2015. 375 с.

18. Право інтелектуальної власності. Підручник. За заг. ред. д.ю.н., проф. Булеци С.Б., к.ю.н., доц. Чепис О.І. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с.
19. Кримінологія: підручник / Б.М. Головкін, В.В. Голіна, О.В. Лисодєд та ін.; за заг. ред. Б.М. Головкіна. Харків: Право, 2020. 384 с.
20. Грищук В.К. Українське кримінальне право. Загальна частина: навчально-науковий курс. Вінниця: Твори, 2026. 988 с.
21. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. 2-ге вид. К.: Юрінком Інтер, 2009. 512 с.
22. Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник / за ред. В.О. Навроцького. К.: Юрінком Інтер, 2013. 712 с.
23. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / за ред. Ю.В. Бауліна, В.І. Тютюгіна, В.І. Борисова, Ю.А. Пономаренка, С.О. Харитоновна. 7-ме вид., перероб. й допов. Харків: Право, 2026. 672 с.
24. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / за ред. Ю.В. Бауліна, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна, Ю.А. Пономаренка, С.О. Харитоновна. 7-ме вид., перероб. й допов. Харків: Право, 2026. 808 с.
25. Актуальні проблеми формування сучасної доктрини кримінального права України : монографія / В. Я. Тацій, Л. М. Демидова. В.І. Борисов та ін. ; за заг. ред. В.Я. Тація. Л.М. Демидової, В.І. Борисова. Харків : Право, 2021. 632 с.
26. Кримінально-виконавче право: підручник / за заг. ред. Б.М. Головкіна, А.Х. Степанюка. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2019. 288 с.
27. Щербина В. С. Господарське право : підручник. 6-те вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2013. 640 с.
28. Смолин Г. В., Туркот О. А., Хомко Л. В. Господарське право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 484 с.
29. Мелех Л. В. Господарський процес України : підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 316 с.
30. Міжнародне публічне право: підручник у 2 т. [В.В.Мицик, М.В.Буроменський, М.М.Гнатовський та ін.]; за заг. ред. В.В.Мицика. Харків.: Право, 2018.
31. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 252 с.
32. Європейське право: Право Європейського Союзу: підручник: у трьох книгах / За ред. В. І. Муравйова. Київ: Ін Юре, 2015. 312 с
33. Основи права Європейського Союзу : підручник; за заг. ред. Т.Л.Сироїд. Харків: Право, 2020. 590 с.